

מספר בקשה: 8

בפני כבוד השופט עוז ניר נאוי

דור אלון אנרגיה בישראל (1988) בע"מ

מבקשת (נתבעת)

נגד

"כפר טרומן" - מושב עובדים להתיישבות שיתופית
בע"מ אגודה שיתופית חקלאית

משיבה (תובעת)

החלטה

1. לפני בקשת הנתבעת להורות על סילוק התביעה על הסף, בשל היעדר סמכות עניינית, שכן זו מסורה לבית משפט השלום, היעדר עילה, התיישנות, ויתור השתק ומניעות וכן בשל טענת שיהוי.
2. עסקינן בתובענה למתן פסק דין הצהרתי המאשר ביטול כדין של חוזה חכירת משנה לדורות של תחנת דלק המופעלת על ידי הנתבעת בכניסה למושב כפר טרומן, בשל הפרתו על ידי הנתבעת. עוד ביקשה התובעת במסגרת תביעתה סעדים של צו מניעה קבוע ופינוי.
3. התובעת טוענת מנגד כי דין הבקשה להידחות, שכן הסמכות מסורה לבית משפט זה וכי דין של יתר הטענות להידחות לגופן.
4. יוער כי בקשה זו, למעט סוגיית הסמכות העניינית, הינה הרחבה ופיתוח של טענות הנתבעת כפי שעלו בכתב ההגנה מטעמה (פרק ד' סעיפים 29-46). עוד יוער כי הבקשה הוגשה לאחר קיומן של שתי ישיבות מקדמיות, ולאחר שהובהר כי מתווה שהוצע אינו ישים.

דיון והכרעה

לאחר שקראתי את הבקשה, התשובה והתגובה לתשובה, ולאחר ששקלתי את טענות הצדדים החלטתי לדחות את הבקשה בעיקרה, וזאת בשים לב לבקשת התובעת לאפשר לה לתקן את תביעתה בעניין הסמכות; להלן טעמי.

סוגיית הסמכות העניינית

5. סבורני כי בעניין הסמכות העניינית הדין עם הנתבעת.
6. בחינת כתב התביעה מלמדת כי הסעד העיקרי לו עותרת התובעת הוא סעד של פינוי וסילוק ידה של הנתבעת מתחנת הדלק המופעלת בכניסה למושב. כך ובין היתר, במסגרת סעיף 25

לכתב התביעה מבקשת התובעת להצהיר כי ההסכם בין הצדדים בטל אך, וזאת עיקר, ליתן צו מניעה קבוע האוסר על הנתבעת לבצע כל פעילות בתחנת הדלק ובחנות הנוחות המצויה בתחומיה ובצירוף צו פינוי וסילוק יד מכל מתחם תחנת הדלק ובכללו חנות הנוחות.

7. אמנם אין חולק כי הסעד של הצהרה כי הסכם חכירת המשנה בטל הוא סעד המצוי בסמכותו של בית משפט זה, אלא שסעד זה בא לשרת את הסעד העיקרי והוא סעד של פינוי וסילוק יד [לפירוט ההלכות בענין זה ראו פסק דינו של כבוד השופט הנדל בעא 3347/16 **פלונית נ' פלוני** (20.2.2018) בסעיפים 13-15].

8. כידוע ובהתאם להוראות סעיף 51 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד – 1984, תביעות בדבר חזקה או שימוש במקרקעין מסורות לסמכותו של בית משפט השלום, ומשכך ולאור ההלכות, הסמכות בסעד העיקרי היא לבית משפט השלום.

9. בכל הכבוד, אין בידי לקבל את טענות התובעת לפיהן סעד סילוק היד הוא סעד טפל. כך ובין היתר אין ענייננו דומה לתביעת בעלות במקרקעין במסגרתה נתבע גם סעד פינוי ואף לא מקרה בו נתבע סעד של אכיפת חוזה מכר במקרקעין יחד עם סעד של מסירת חזקה בנכס (בעניין זה מקובלות עלי טענות הנתבעת בפרק ב לתגובתה לתשובה). בשתי דוגמאות אלה, סבורני כי הסעד העיקרי מצוי בסמכות בית המשפט המחוזי ואילו הסעד הנוסף טפל הוא, ומהווה חלק אינהרנטי מהסעדים העיקריים, בדומה לסעד השבה הנתבע יחד עם סעד של ביטול הסכם [וראו לענין זה פסק דינו של כבוד השופט עמית ברע"א 5781/15 **יעקב אדיר נ' אליהו דאבוש** (6.12.15)].

10. יפה לענין זה סיכום ההלכות כפי שנעשה בענין פלוני הנ"ל, מפי כבוד השופט הנדל, בין היתר, כדלהלן:

"אם כן, הכלל בדבר הטפל ההולך אחר העיקר קובע כי במקרה שבו תביעה כוללת שני סעדים הנוגעים לעניינים שבמקרקעין המסורים לסמכותן העניינית של ערכאות שונות, הסעד הטפל ייגרר אחר הסעד העיקרי, ושני הסעדים יידונו בפני הערכאה המוסמכת לברר את הסעד העיקרי. הכרעה בדבר זהות הסעד העיקרי וזהות הסעד הטפל מסורה לבית המשפט, אשר יפסוק בשאלה על פי מבחן ענייני ולא פורמאלי. הפסיקה הכירה בכך שסיווג הסעדים כורך בחובו עמימות ואף שרירותיות מסוימת (ראו: עניין בר-עוז, פסקאות 10-11 לחוות דעתו של הנשיא א' גרוניס; רע"א 4890/15 אלוש נ' עירית טבריה, [פורסם בנבו] פסקה 9 לחוות דעתי (31.12.2015); ע"א 635/76 טייבר נ' טייבר, פ"ד לא(2) 737 (1977))." (שם, בפסקה 14 סיפה).

11. לכאורה בנסיבות אלה, היה מקום לשקול העברת התובענה לבית משפט השלום המוסמך לדון בסעד העיקרי – תביעת הפינוי.

12. אלא שבמסגרת תשובתה לבקשה (סעיף 6) מבקשת התובעת לאפשר לה לתקן את תביעתה ולהותיר אך את הסעדים שבסמכותו של בית משפט זה אם וככל שטענותיה ידחו.

13. הנתבעת לא טענה דבר לענין בקשה זו במסגרת התגובה לתשובה ובשים לב להלכות הידועות לפיהן בתי המשפט נוהגים בליברליות בכל הקשור עם תיקון כתבי טענות, ובשים לב לשלב המקדמי בו מצוי ההליך, סבורני כי איני יכול למנוע זאת מן התובעת והוראות בקשר לכך יינתנו בהמשך.

יתר טענות הסף שהועלו על ידי הנתבעת

14. כידוע, ההלכה הפסוקה מורה כי סעד של סילוק על הסף הוא סעד קיצוני וקשה אשר יינתן במשורה בלבד, ורק כאשר אפילו תתברר התובענה עד תומה לא יהא בה בכדי להקנות לתובע את הסעד המבוקש [אורי גורן **סוגיות בסדר דין אזרחי** (מהדורה 12) בעמוד 342]. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון, מפי כבוד השופט א' רובינשטיין בע"א 5634/05 **צוקית הכרמל פרוייקטים בע"מ נ' מיכה צח חברה לקבלנות כללית בע"מ** (4.6.2007):

"...הלכה פסוקה היא, כי בית המשפט ישתמש בסמכותו למחוק תביעה על הסף... רק במקרים בהם יהיה ברור, כי בשום פנים ואופן אין התובע יכול לקבל, על יסוד הטענות המבססות את תביעתו, את הסעד המבוקש. בית המשפט - בבואו לשקול אפשרות זו - ינהג בזהירות רבה וישתמש בסמכותו רק במקרים קיצוניים ויוצאי דופן' (פרשת חסין, 724; **רע"א 359/06 עו"ד ד' חורי מועין נ' עו"ד סלמאן פרג' (לא פורסם)**; **רע"א 751/05 החברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ נ' "צים" חברת השיט הישראלית בע"מ (לא פורסם)**; **ע"א 2452/01 דרור אורן, עו"ד נ' מגדל חברה לביטוח בע"מ (לא פורסם)**; לעניין סילוק על הסף כאמצעי שבליט ברירה ראו **ע"א 693/83 שמש נ' רשם המקרקעין, פ"ד מ(2) 668, 671-672 - הנשיא שמגר**). על בית המשפט הדן בבקשות לסילוק על הסף לפלס דרכו בין אינטרסים נוגדים - נוגדים לא רק בין בעלי הדין אלא גם מבחינת המדיניות השיפוטית. מחד גיסא, עשיית צדק מחייבת פתיחתם של שערי משפט; מאידך גיסא, צדק הוא גם מניעתם של הליכי סרק, הטרדת בעלי הדין שכנגד והעמסת יומנו של בית המשפט. מכאן הזהירות הנדרשת.

"ג. אמנם לא למותר לומר, כי בסופו של יום, אם מתברר בדיעבד כי אכן היה מקום לסילוק על הסף, ניתן לפצות על זאת - במידה רבה למצער - בהשתת הוצאות."

15. די בעיון בכתבי הטענות מושא הבקשה כדי ללמד כי מכלול הטענות שהעלתה הנתבעת - ואומר כבר עתה ומבלי לקבוע מסמרות - אינן טענות חסרת טעם ובסיס. עם זאת, כולן כוללות התייחסות לעובדות השנויות במחלוקת ואשר יהיה צורך לבררן במהלך ההליך. זאת אף בשים לב לכך כי כטענת הנתבעת הצדדים קשורים במערכת יחסים חוזית מורכבת וארוכת טווח,

בבחינת חוזה יחס (סעיף 11 לבקשה) וכאשר חלוקים הם, בין היתר, בפרשנות הוראות חוזיות מהותיות.

16. כך ובין היתר טענות הנתבעת בדבר הרקע להגשת התובענה - רצונה של התובעת "לפתוח" את התנאים המסחריים המוסכמים בין הצדדים (פרק א' לבקשה); זכותה הנטענת של התובעת לביטול ההתקשרות בשל היעדרם של אישורים שונים ובכלל זה טופס 4 לתחנת התדלוק, תעודת גמר ורישיון עסק, אשר אינם כלולים במערכת החוזית בין הצדדים; נהלי רמ"י בעניין זה וטענת התובעת כי מדובר בתנאים החלים מכח חוק, ובתנאים נטענים מכללא (סעיף 13, סעיף 21 לתשובה); סוגיית ההתיישנות, הפרה נמשכת והודאה בקיומה של חבות (סעיף 28 לתשובה); מועד ידיעת התובעת על כל העילות בגין ההפרות הנטענות (סעיפים 24 ו- 32 לבקשה); סעיף 23, פסקה ראשונה לתגובה לתשובה); הסכמות הצדדים במפורש או מכללא בקשר עם התוספת הרביעית להסכם (סעיף 36 לבקשה); שאלת התנהלותה של התובעת לאור טענת הנתבעת כי היא מונעת ומטרפדת את הוצאת היתר שינוי שימוש בחנות הנוחות, המונע לטענתה את קבלת כל האישורים האחרים הנדרשים (סעיף 39.4 לבקשה); סעיף 11 סיפה - עמוד 8 לתגובה לתשובה, וסעיף 32 לתגובה זו); הדברים נכונים אף בכל הקשור לטענת השיהוי וטענות הנתבעת להסתמכות והשקעת משאבים רבים בתחנה (סעיף 42 לבקשה).

17. בנסיבות אלה, והגם שאין מדובר בטענות חסרות טעם, אין מקום להורות על סילוק התובענה על הסף, באשר מדובר בעניינים ועובדות אשר יש מקום לבררן במסגרת שמיעת הראיות, ומכאן שאין עסקינן על פניו בהליך סרק אשר יש לסלקו על הסף בשלב מקדמי זה.

סיכום

18. **בשים לב לכל האמור, ניתנת לתובעת אפשרות לתקן את תביעתה כמפורט לעיל, ובלבד שתעשה כן תוך 14 יום. לא תתוקן התביעה, יועבר הדיון בתובענה לבית משפט השלום המוסמך.**

19. הואיל והבקשה נדחתה בעיקרה, וזאת בשים לב לבקשת התובעת לאפשר לה לתקן את תביעתה בעניין הסמכות, איני עושה צו להוצאות.

20. הצדדים יודיעו אם בנסיבות אלה, יש טעם בקיומה של הישיבה הקרובה הקבועה ליום 31.10.2019.

ניתנה היום, ל' תשרי תש"פ, 29 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.

עוז ניר נאוי, שופט